

Γυμνάσιο Σκύρου

Συμμετείχαν οι μαθητές/τριες: Βάσκου Αλέσια, Γεωργίου Μαριάννα, Μανωλάκη Ελένη, Μαργαριτοπούλου Αναστασία, Παπαγεωργίου Παρασκευή, Παπαστάθη Καλή, Σίμος Νικηφόρος, της Β' Τάξης

Υπεύθυνοι: Αναστασία Κακάνη, Αγαμέμνονας Κακουλίδης, Φιλολογοί

Συνεργάτης: Νίκος Λάμπρου, Διευθυντής του Γυμνασίου Σκύρου

ΓΕ.Λ. Σκύρου

Συμμετείχαν οι μαθητές/τριες: Αποστόλου Χριστίνα, Κουτσούπης Γιάννης, Κυριακόπουλος Δημήτρης, Λαθουρά Καλλιόπη, Λέκκας Γιώργος, Μαυρικός Γιώργος, Μπαλάσου 'Αρτεμις, Μπαλάσου Καλλιόπη, Μωραϊτή Ματίνα, Φεργάδη 'Εφη, της Β' Τάξης

Υπεύθυνες: Αναστασία Παπαχαλαράμπος, Βασιλική Παπαευαγγέλου, Φιλολογοί

Συνεργάτιδα: Ματσάγκα Ελένη, Διευθύντρια του ΓΕ.Λ. Σκύρου

**Στίχοι που δεν βρήκαν το χαρτί
και πνίγηκαν στη λάσπη**

Το φεγγάρι θλιμμένο
βγήκε από το βουνό
Του Αίολου οι ασκοί
μέσα απ' τα σύννεφα ουρλιάζουν
Κυριακή απόβραδο
φθινόπωρο καιρό
Οι φωνές σκαρφαλώνουν στα βράχια
ο βοριάς ξεσπάει στα κύματα
η σχεδία κουβαλάει
της απληστίας τα θύματα

Σκύρος, κυρά Καλή
Κύπρος, Αμμόχωστος και περιγιάλι
το θαύμα του διπλωμάτη ποιητή

Οι στίχοι δεν βρήκαν το χαρτί
και πνίγηκαν στη λάσπη
Ακοίμητη η σκέψη του νου και της ψυχής
Μαζεύουμε βρεγμένο το χώμα
στο μεγάλο κοχύλι
και γράφουμε στα βότσαλα το όνομά μας
Μαζί θενά μετράμε τα ηλιοβασιλέματα

Κατάθεση Ψυχής

Σκέψεις πηγαίες, αφιασίδωτες, μια μορφή αυτόματης γραφής, της γραφής του ονείρου σε πεζό λόγο, όπως αποκαλύφθηκαν αυθόρμητα κατά τη λειτουργία του ΒΠΕ

Κάποιες φορές μια μελαγχολία εμφανίζεται σαν βουητό στο μυαλό. Με πάει πίσω στην παιδική μου ζωή, τότε που όλα ήταν όμορφα, τότε που ήμασταν ελεύθεροι και παρατηρούσαμε την ομορφιά της φύσης. Θυμάμαι που παίζαμε ξέγνοιαστα με το χώμα και οι αμυγδαλιές μοσχομύριζαν στα μέσα του χειμώνα. Μακάρι να μπορούσα να ζήσω την εσωτερική πληρότητα ενός λουλουδιού στα χιονισμένα δάση.

Κλείνω τα μάτια. Πόσο μου έχει λείψει. Κάθε νύχτα αισθάνομαι κομμάτι - κομμάτι την παιδική μου αθωότητα.

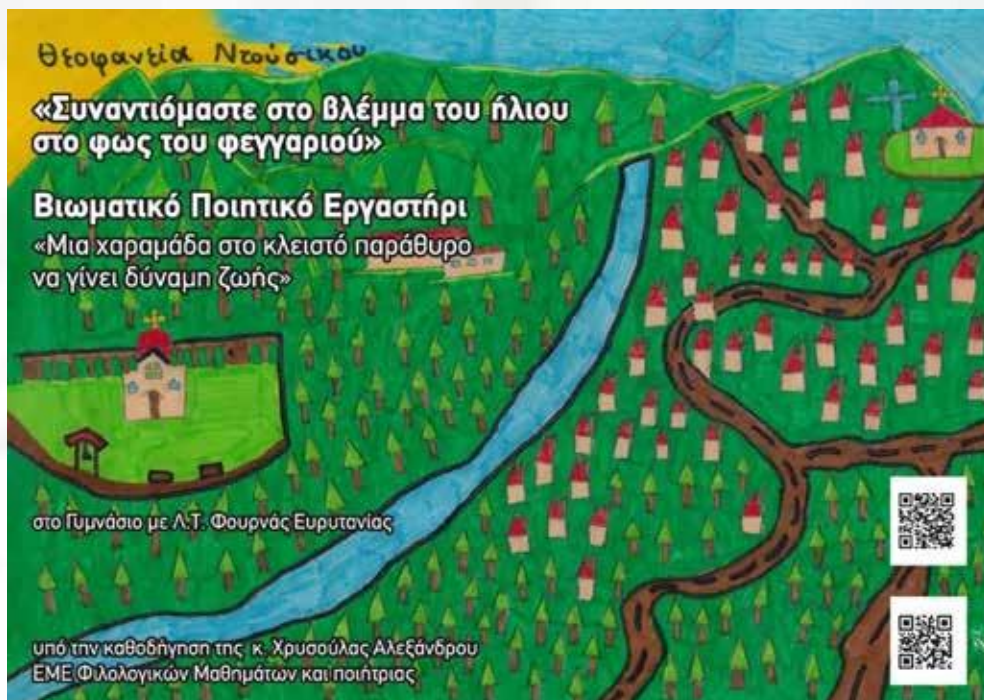
Ακούω τον αδερφό μου να φωνάζει, να μου μιλά. Από το παράθυρο, μια μελωδία βγαλμένη από τον τόπο μας.

Η αγάπη και η ζεστασιά των ανθρώπων είναι η απόλυτη όαση στην ψυχή και στη ζωή. Ευγνωμοσύνη για το σήμερα, το χθες, σκέψη στο άπειρο με προσδοκία γαλήνια.

Ο ήλιος αντανακλά στο νερό. Τα παιδιά τρέχουν, η μουσική μια αρμονία με τη θάλασσα. Απελευθερώνω τα συναισθήματά μου και ζωγραφίζω.

Στην άκρη της θάλασσας μία κοπέλα, κοιτάζει το πέλαγος. Μοιάζει να έχει αποδράσει από την πραγματικότητα. Την κοιτάζω και συνειδητοποιώ για άλλη μια φορά πως χρειάζεται να καταβάλω μεγάλη προσπάθεια για να μπορέσω να αποδράσω από την πεζή πραγματικότητα και να πετάξω σε έναν ονειρικό κόσμο. Το έχω τόσο ανάγκη!

Ακοίμητη η σκέψη του νου και της ψυχής

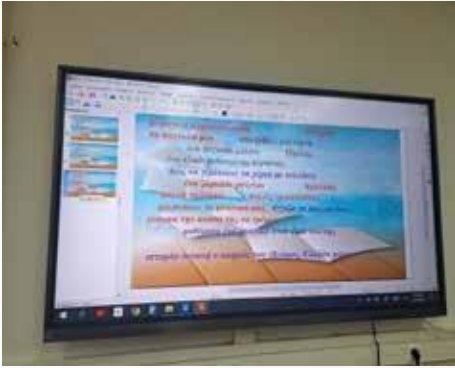

Αλκιβιάδειο Γυμνάσιο και Λυκειακές Τάξεις Φουρνά Ευρυτανίας

Συμμετείχαν οι μαθητές/τριες: Τριάντης Παναγιώτης Α' Γυμνασίου, Ντούσικου Γεωργία Γ' Γυμνασίου, Τριάντη Αγορίτσα Γ' Γυμνασίου, Σκεντέρη Μαριάννα Α' Λυκείου, Ξένια Μαρία Α' Λυκείου, Ντούσικος Δημήτριος Β' Λυκείου, Διαμάντης Κωνσταντίνος Γ' Λυκείου, Θεογιάννη Ευδοκία-Μαρία Γ' Λυκείου, Ντούσικου Θεοφανεία Γ' Λυκείου

Υπεύθυνοι εκπαιδευτικοί: Ιωάννα Αλαφοδήμου, Στέλλα Βασιλογαμβρού, Δέσποινα Δεληγιάννη, Κωνσταντία Μάγκα, Αφροδίτη Μαργαρίτη, Παναγιώτης-Θεοφάνης Ντασιώτης, Αθηνά Σταμούλη, Νικόλαος Νικολάου

Συνεργάτης: Αθανάσιος Χουλιάρας, Διευθυντής του Αλκιβιάδειου Γυμνασίου και Λυκειακών Τάξεων Φουρνά Ευρυτανίας

Στο βάθος μίας λίμνης κρύψατε την αλήθεια σας

Τεύκρο, Πηλέα
Κύπρος, Ελλάδα μου

Πώς να μιλήσουμε για σας
όταν ο καημός σας
είναι μια ιστορία αλλοτινή
Βελούχι, Σαλαμίνα , Χελιδόνα, Λάπηθος
Πώς να γεμίσουμε τα χέρια με τουλίπες
όταν έρμη είναι η γη
έρμη και η ψυχή μας
Στο βάθος μίας λίμνης κρύψατε την αλήθεια σας
με δέος και υπομονή

Πάει καιρός
που πέφτανε στο ξύλινο παγκάκι
πέταλα ανθισμένης κερασιάς
που τα ζαρκάδια τρέχανε να ζευγαρώσουν
Πάει καιρός
που δεν υπήρχανε καθόλου μυστικά

Τεύκρο, Πηλέα
πολλά τα χρόνια και χαθήκαμε
Κύπρος, Ελλάδα μου
ποιον δρόμο θε να πάρουμε για να σας βρούμε πάλι;

Κατάθεση Ψυχής

Σκέψεις πηγαίες, αφησιδωτες, μια μορφή αυτόματης γραφής, της γραφής του ονείρου σε πεζό λόγο, όπως αποκαλύφθηκαν αυθόρμητα κατά τη λειτουργία του ΒΠΕ

Θέλω να γίνω μηχανικός αυτοκινήτων. Θέλω να φύγω από εδώ. Πρέπει να φύγω από εδώ, από το ξεχασμένο, απομακρυσμένο μου χωριό. Θα πάρω όμως αγκαλιά μια ιστορία, μια ιστορία που ζήσαμε εννέα μαθητές και δέκα καθηγητές, μία κυρία από την Κύπρο, μαζί και η συνεργάτιδά της, εδώ στο σχολείο μας στο Βιομηχανικό Παιδικό Εργαστήρι. Έτσι το γράψανε στη διαφάνεια.

Ήτανε Απρίλης, λίγο πριν από το Πάσχα. Καθίσαμε όλοι σε ένα κύκλο, κοντά κοντά. Ήμουν ντροπαλός, ήμουν ατίθασος, δεν ήθελα να με κοιτάνε καθόλου, δεν ήθελα να με ρωτάνε. Εγώ ήθελα να κοιτάω και να ρωτάω όποτε θέλω.

Με κοίταξε στα μάτια με κατανόηση αυτή η κυρία και μέσα στην ελευθερία που μου άφησε να είμαι ο εαυτός μου, άρχισα ασυναίσθητα να σκέφτομαι και να γράφω μέσα μου ακολουθώντας τις οδηγίες της φωνής της.

Βρέθηκα στο δάσος του χωριού μου. Πολλά τα έλατα, μέσα σε αυτά ένα κλαδί ανθισμένης κερασιάς, νυφούλες καστανιές που μοσκομύριζαν. Είδα στο βάθος τη δική μας λίμνη, δίπλα μου ένα παγκάκι ξύλινο που γέρασε στον χρόνο και ακόμα περιμένει κάποιον να του κάνει παρέα. Ξαφνικά, ένα ζαρκάδι εμφανίστηκε μπροστά μου, με κοίταξε κάπως τρομαγμένο, πρόλαβα και ψιθύρισα ένα μυστικό στον ώμο του. Ένιωσα την εμπιστοσύνη του, όμορφο συναίσθημα η εμπιστοσύνη, και χάθηκε τόσο γρήγορα, όσο χάνεται και μια αγάπη που την εμπιστεύτηκες.

Στο βάθος της αίθουσας άκουσα τη φωνή του Διευθυντή μας, να εκφράζει αυθόρμητα τις πρώτες σκέψεις του. «Η ανάσταση της φύσης προσμένει την Ανάσταση του Κυρίου, προσμένει την Ανάστασή μας».

«Τι γλώσσα μιλάτε στην Κύπρο», ρώτησα και εγώ αυθόρμητα, «και...τι θρησκεία έχετε»;

Δεν με αποπήρε κανένας. Άλλωστε γιατί να με αποπάρουν;

Σήμερα μάθαμε ότι ο Πηλέας, ο Αχιλλέας και ο Τεύκρος συνδέουν με κάποιο τρόπο την Κύπρο και τον Φουρνά. Κοινός ο εχθρός, κοινή η ιστορία. Ίδια η φύση επίσης. Ένα κλαδί ανθισμένης κερασιάς στην Κύπρο, ένα κλαδί ανθισμένης κερασιάς και

στον Φουρνά. «Άραγε έχουν ζαρκάδια εκεί»; Δεν ρώτησα. Προσπαθώ να προσαρμοστώ στην ομάδα. Και πάλι δυσκολεύομαι. Ακούω τους υπόλοιπους να διαβάζουν δυνατά:

Πώς να γεμίσουμε τα χέρια με τουλίπες, αφού μιλούν μόνο τα μυστικά μας.

Τεύκρο, Πηλέα, Αχιλλέα, πώς να μιλήσουμε τα μυστικά σας, όταν ο καημός σας είναι μια ιστορία δυνατή; Όταν η ιστορία η δυνατή είναι ο καημός σας;

Πώς θα σε βρω Κύπρος, Ελλάδα μου; Ένα ζαρκάδι χάνεται».

Θέλω να φύγω από εδώ. Πρέπει να φύγω από εδώ, από το ξεχασμένο, απομακρυσμένο μου χωριό. Θα πάρω όμως αγκαλιά μια ιστορία, μια ιστορία που ζήσαμε εννέα μαθητές και δέκα καθηγητές εδώ στο σχολείο μας, Απρίλιο καιρό λίγο πριν από το Πάσχα. Κάποιοι μας είχανε θυμηθεί, κάποιοι είχανε μάθει και διαβάσει για εμάς. Κάποιοι μας γνοιάζονται γι' αυτό και δε μας αποπαίρνουν. Μια χαραμάδα στο κλειστό παράθυρο, διάβασα στη διαφάνεια. Θέλω να γίνω μηχανικός αυτοκινήτων.

Εικαστικές Δημιουργίες

Πάει καιρός που δεν υπήρχανε καθόλου μυστικά

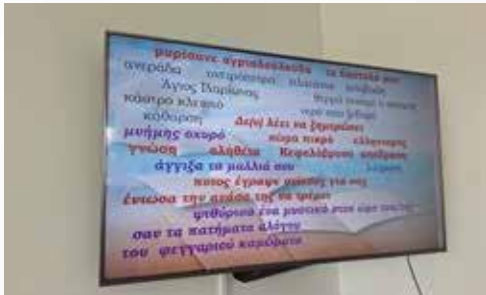

Γενικό Λύκειο Θέρμου

Συμμετείχαν οι μαθητές/τριες: Αγγελοπούλου Κωνσταντίνα Α1,
Κωνσταντάρα Μαρία Λαμπρινή Α1, Μαστροκώστα Μαρία Νίκη Α1,
Δεληκωστοπούλου Κωνσταντία Β1, Καφρίτσα Καλλιρόη Β1, Κότσαλου Παναγιώτα Β1,
Πάντζα Άντζελα Β1, Παπαγεωργίου Αικατερίνη Β2, Παπαστεργίου Κασσιανή Β2,
Πέπα Εσμεράλντα Β2, Σιώκη Αθηνά Β2, Σπυροπούλου Φώτης Β2, Σύρρου Μαρία Β2,
Τουλουμάρη Χαραλαμπία Β2, Τσοπανά Αλεξάνδρα Β2

Υπεύθυνες: Καραδήμα Νεκταρία, Κουρτέση Στεφάνια, Φιλόλογοι

Συνεργάτιδα: Ούλλα Τίγκας, Διευθύντρια του ΓΕ.Λ. Θέρμου

Δε λέει να ξημερώσει

Είχε πανσέληνο όταν σε πρωτογνώρισα·
Ψιθύρισα ένα μυστικό στον ώμο σου
και ένιωσα την ανάσα σου να τρέμει

«Πάντα με ηρεμούσε αυτή η λίμνη»
ήταν τα τελευταία λόγια σου
Πόσο πολύ μου λείπεις
θερμό ποτάμι έγινε ο καημός

Απόψε
δε λέει να ξημερώσει
Κάστρο κλειστό βασανίζει το μυαλό μου
Πρόσφυγες στον δικό μας τόπο
Ένα παιχνίδι, μια αλήθεια
σε ένα γεμάτο ημερολόγιο
Ήμουνα εκεί
Δεν έχω γράψει τίποτα εγώ
Ποιος όμως έγραψε στίχους για εμάς
χωρίς εμάς
Τα ερωτηματικά πολλά.

Still longing for a dawn

I met you under a full moon;
Whispering a secret over your shoulder
I felt your startled breath

“This lake always calmed me”
were your last words
Wishes that never came true, a burning flow
Yet missing you so

Tonight
Still long for dawn
A lifeless fortress torturing my mind
Refugees in our own world
A game, a truth in a diary full
I was there
Not a line did I write
Who wrote lines for us
without us
So many unanswered questions

Είχε Πανσέληνο

Δε λείπει να ξημερώσει
Βασανίζομαι ακόμα
Ζαλίζομαι, μόνος μου εδώ
Κάστρο κλειστό, βασανίζει το μυαλό
Μα εσύ, δεν είσαι εδώ

Είχε πανσέληνο όταν σε γνώρισα
Και σου ψυθίρισα ένα μυστικό
Και ένιωσα την ανάσα σου να τρέμει
Θερμό ποτάμι ο καημός

Ήμουν εκεί
Στη δύσκολη στιγμή
Με ηρεμούσε η λήψη αυτή
Ένα παιχνίδι είναι η ζωή
Μα εσύ δεν είσαι εδώ

Είχε πανσέληνο όταν σε γνώρισα
Και σου ψιθύρισα ένα μυστικό
Και ένιωσα την ανάσα σου να τρέμει
Θερμό ποτάμι ο καημός

Μονόπρακτο

Ο Ανδρέας και η Ζωή απολαμβάνουν τη βραδινή τους βόλτα δίπλα στη λίμνη και στέκονται στο σημείο που πρωτοσυναντήθηκαν.

ΖΩΗ: Δες πόσο γαλήνια είναι η λίμνη απόψε. Κι έχει μια πανσέληνο... Κοίτα πώς αντανακλά στο νερό. Μου θυμίζει το βράδυ που γνωριστήκαμε. Θυμάσαι;

ΑΝΔΡΕΑΣ: (αμήχανα) Ναι... θυμάμαι.

Ζ: Τι έχεις;

Α: Τι εννοείς;

Ζ: Είσαι πολύ σκεπτικός σήμερα. Το ξέρεις ότι μπορείς να μου τα λες όλα έτσι;

Α: Δεν ξέρω πώς να σου το πω. Φοβάμαι πως θα σε πληγώσω.

Ζ: Τι θες να πεις; Με αγχώνεις. (υπάρχει μια παύση και δισταγμός απ' τον Ανδρέα). Ανδρέα, πρέπει να τα λέμε όλα μεταξύ μας.

Α: Να είναι που... Εεε... Κοίτα. Εσύ είσαι η ίδια. Η ίδια γλυκιά, όμορφη, ευγενική και καλή Ζωή που γνώρισα και ερωτεύτηκα. Η ίδια Ζωή με την οποία ήθελα να περάσω το υπόλοιπο της ζωής μου.

Ζ: Ήθελες; Τι εννοείς ήθελες; Δε θες πια;

Α: Δε φταις εσύ. Εσύ είσαι η ίδια γυναίκα που όταν μπαίνεις στο δωμάτιο φωτίζεις σαν ηλιαχτίδα τις ψυχές όλων των άλλων με το χαμόγελό σου. Αυτή η ηλιαχτίδα όμως δεν αξίζει να χαραμίζεται για το δικό μου σκοτάδι.

Ζ: (με τρεμάμενη φωνή) Τι ανοησίες είναι αυτές; Πώς σου ήρθαν όλα αυτά έτσι στα ξαφνικά;

Α: Κοίταξε, Ζωή. Δεν νιώθω πλέον το ίδιο για σένα.

Ζ: Τι θες να πεις; Δεν μ' αγαπάς πια; (βουρκώνει)

Α: Όχι. Πιστεύω πως πρέπει να χωρίσουμε.

Η Ζωή αρχίζει να κλαίει. Ο Ανδρέας κοιτάει αμήχανα προς όλες τις κατευθύνσεις και επιχειρεί να την αγκαλιάσει.

A: Όχι, Ζωή, έλα. Μην κλαις.

Z: Πώς θες να μην κλαίω; Μέχρι χθες ήταν όλα καλά. Ψάχναμε σπίτι. Έχουμε ανταλλάξει όρκους, έχουμε κάνει όνειρα. Τι έγινε ξαφνικά; (νευριάζει) Και πες μου την αλήθεια, γιατί δεν πιστεύω λέξη απ' όσα μου είπες.

A: Μα αυτή είναι η αλήθεια.

Z: Όχι. Δεν σε πιστεύω. Πες μου. (παύση)(φωνάζει) Πες μου. Γιατί δεν μου λες; Πες μου. (ψιθυρίζει) Σε παρακαλώ.

Ο Ανδρέας παραμένει αμίλητος. Η Ζωή πάει να φύγει, όμως ο Ανδρέας την σταματά κρατώντας της το χέρι.

A: Μη φύγεις. Εντάξει. Θα σου πω. Ζωή, θα φύγω. Και ίσως να μην ξαναγυρίσω.

Z: Δεν καταλαβαίνω.

A: Αύριο το πρωί θα φύγω με τον πατέρα μου για Κύπρο. Εισέβαλαν οι Τούρκοι και πάμε για ενίσχυση. Ζωή, εάν δεν γυρίσω δεν θέλω να σου λείπω. Δεν θέλω η ανάμνησή μου να σε κρατάει πίσω απ' τη ζωή. Θέλω να παραμείνεις η χαμογελαστή Ζωή που ξέρω και αγαπώ. Έχεις ένα πολύ λαμπρό μέλλον μπροστά σου. Δεν θέλω να τα παρατήσεις.

Z: Δεν πιστεύω να νομίζεις ότι θα σε αφήσω μόνο σου. Θα έρθω κι εγώ.

A: Το ξέρεις πως δε γίνεται αυτό. Ζωή, πρέπει να μάθεις να ζεις χωρίς εμένα. Και αν είναι γραφτό ίσως ξανασυναντηθούμε.

Z: Είσαι πολύ εγωιστής. Δεν μπορείς να αποφασίζεις εσύ για εμένα. Σκέφτεσαι μόνο τον εαυτό σου. Προσπάθησες να με απομακρύνεις, για να μην νιώθεις εσύ τύψεις. Και τολμάς να αφήνεις τη σχέση μας στα παιχνίδια της μοίρας.

Η Ζωή τον κοιτά στα μάτια και ο Ανδρέας δεν μιλά. Η Ζωή φεύγει και ο Ανδρέας βάζει τα κλάματα.

Κλείνει η αυλαία.

Υ.Γ. Τα ονόματα Ζωή και Ανδρέας έχουν επιλεγθεί λόγω της σημασίας τους (Ανδρέας= ανδρισμός, πάει στον πόλεμο) (Ζωή= η ζωή που θέλει ο Ανδρέας για αυτή)

Καλοκαίρι 21 Ιουλίου 1974, Λεμεσός

Καθώς γυρνούσα από μία δύσκολη βάρδια στο στρατόπεδο έκανα μία σύντομη στάση στη λίμνη Λεμεσού. Είχα ανάγκη την ηρεμία και τη γαλήνη που απέννεε το τοπίο εκείνη την ώρα. Από μακριά διέκρινα μια φιγούρα, όμως το σκοτάδι που είχε απλωθεί δεν με άφηνε να δω καθαρά περί τίνος πρόκειται... Φτάνοντας εκεί αντίκρισα έναν τραυματισμένο στρατιώτη γύρω στα 25. Ήταν έρωτας με την πρώτη ματιά... Μπροστά μου είχα έναν άνδρα ψηλό, μελαγχρινό, με γυμνασμένα μπράτσα. Το όνομά του ήταν Ροδόθεος. Αμέσως έσκυπα να περιποιηθώ την πληγή του που αιμοραγούσε και εκείνος με τρεμάμενη φωνή μου ψιθύρισε το μυστικό του.

Πάντα με ηρεμούσε αυτή η λίμνη... Εντελώς αυθόρμητα έγειρα και του έδωσα ένα φιλί. Ύστερα από αυτό ξεψύχησε...

Καλοκαίρι 21 Ιουλίου 1994, Θέρμο

Κάθε χρόνο τέτοια μέρα, τα τελευταία 20 χρόνια, ο μοναχογιός μου και εγώ κάνουμε την καθιερωμένη μας... βόλτα στη λίμνη Τριχωνίδα. Το όνομά του Ροδόθεος εις ανάμνηση της πρώτης και μοναδικής μου αγάπης. Τώρα πια νιώθω πρόσφυγας στον δικό μου τόπο. Η ανάμνησή του θα βασανίζει για πάντα τις σκέψεις μου. «Κάστρο κλειστό βασανίζει το μυαλό μου», όπως λέει ο ποιητής. Τελικά, ποιος γράφει τους στίχους της ζωής για εμάς, χωρίς εμάς;

Καθώς περπατούσα στο φως του φεγγαριού, αυτό αναλογιζόμουν. Πώς γίνεται κάποιος που δεν ξέρει την ιστορία σου να γράφει για σένα; Πώς γίνεται κάποιος, που δεν ξέρει πόσο πονάς εξαιτίας του πολέμου που σου πήρε την αγάπη σου μακριά, να γράφει για λογαριασμό σου; Ακόμα θυμάμαι τα τελευταία σου λόγια, αυτά με τα οποία έφυγες. Μου είχες πει «Πάντα με ηρεμούσε αυτή η λίμνη!»

Για αυτό ήλπιζα, πως αν γυρίσω στη λίμνη, θα σε ξαναδώ. Επιστρέφω λοιπόν στη λίμνη, τη λίμνη όπου σε είδα τελευταία φορά και ξαναβλέπω τη μορφή σου στο βράχο. Πλησιάζω, βλέπω ότι ήταν μια παραίσθηση και δεν μπορώ να συγκρατήσω τα δάκρυά μου. Και τότε συνειδητοποίησα, ότι σε έχασα για πάντα, όταν έφυγα στον πόλεμο.

Έφυγα γρήγορα, προτού χτυπήσουν οι αναμνήσεις, αλλά δεν πρόλαβα. Στο βάθος άκουσα τα γέλια μας. Τότε έκλαψα ξανά με πιο πικρό δάκρυ. Η φωνή σου ακούγεται παντού, ήσουν τόσο χαρούμενη και εγώ ακόμα πιο πολύ που σ' είχα δίπλα μου.

Όμως τώρα αυτή η φωνή δεν ακούστηκε ποτέ ξανά στη λίμνη. Μακάρι να ίσχυε το ίδιο και για τα αυτιά μου, που κάθε βράδυ ακούνε τη φωνή σου. Και εγώ πεθαίνω μόνο με τη σκέψη ότι δεν θα σε ξαναδώ και θα μείνεις μόνο μια ανάμνηση. Η ΩΡΑΙΟΤΕΡΗ!

Κατάθεση Ψυχής

Σκέψεις πηγαίες, αφτιασίδωτες, μια μορφή αυτόματης γραφής, της γραφής του ονείρου σε πεζό λόγο, όπως αποκαλύφθηκαν αυθόρμητα κατά τη λειτουργία του ΒΠΕ

Δε λέει να ξημερώσει. Αναπάντητα γιατί στων δακρύων τη ροή, μελαγχολία για την πατρίδα που χάθηκε. Οι καρδιές ματωμένες αναζητούν δικαίωση, κάθαρση. Θερμό ποτάμι ο καημός για τον χαμό αγαπημένων. Της μνήμης το οχυρό με βασανίζει ακόμα πιο πολύ. Στα χέρια ενός θεού του ελέους, σε κάστρα πέτρινα και εκκλησιές κλειστές, το φως και οι αναμνήσεις προσεύχομαι να γίνουν θυμίαμα για τις γενιές μας. Δε λέει να ξημερώσει στην αγαπημένη Κύπρο.

Το σκοτάδι του δωματίου δεν ήταν τίποτα μπροστά σε αυτό της ψυχής της. Ένωθε κάθε μέρα, όλη μέρα την ανάγκη να απελευθερωθεί μα δεν έβρισκε τη δύναμη. Δεν έβρισκε τη δύναμη να πει τη δική της αλήθεια. Το χρειαζόταν στα αλήθεια αλλά το βήμα ήταν μεγάλο, όσο μεγάλη ήταν και η επίγνωση του εαυτού της και των συνεπειών που θα είχε η απελευθέρωση.

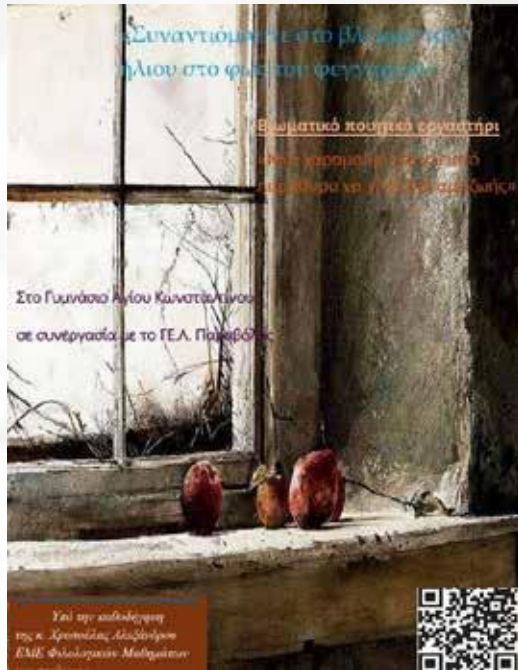
Κάθομαι σε μία ονειρόπετρα και ξαποσταίνω. Αγγίζω τη ζωή στην άνθισή της. Στο βλέμμα σου η φύση, όπως πάντα. Μένει για να φωτάει η ελπίδα μέσα μου για σένα, όταν καλλίροη η σκέψη μηδενίζει το σκοτάδι και η άνοιξη στων ματιών σου ξεκινάει την ανατολή. Θέλω να ταξιδέψω μέσα στα μάτια σου.

Το πρώτο βράδυ που σε είδα είχε πανσέληνο. Το πρώτο βράδυ που σου μίλησα μύρισε ο αέρας αγριολούλουδα. Το πρώτο βράδυ που άγγιξα τα μαλλιά σου ένωσα την αγάπη. Εδώ, στο θερμό ποτάμι.

Εικαστικές Δημιουργίες

Ένα παιχνίδι σε ένα γεμάτο ημερολόγιο

Γυμνάσιο Αγίου Κωνσταντίνου Αγρίνιο

Συμμετείχαν οι μαθητές/τριες: Ασημακοπούλου Μαρία-Δέσποινα Γ1, Καπέλη Σταυρούλα Γ2, Φλωράκη Παναγιώτα Γ2, Καπλάνη Ιωάννα Γ2, Καρκαμπούνα Ιφιγένεια Γ3, Μάρου Μαγδαληνή Γ3, Μασούρας Ιωάννης Γ3, Νάκου Ραφαέλα Γ3, Περιβόλας Σταύρος Γ3, Πέτρου Ελέσα Γ3, Σαλαμίδη Αρχοντία Γ3, Σαπλαούρα Μαρία Χριστίνα Γ3

Υπεύθυνες: Ταμπάκου Άρτεμη, Βασιλική Κούτσικου, Ευαγγελία Σημαιάκη, Εκπαιδευτικοί

Συνεργάτης: Γρηγόρης Σκιαδάς, Διευθυντής του Γυμνασίου Αγίου Κωνσταντίνου

Γενικό Λύκειο Παραβόλας

Συμμετείχαν οι μαθητές/τριες: Ασημακόπουλος Γεώργιος, Γρίβας Δημήτριος, Διαμαντής Αναστάσιος, Καγιάντζα Όλγα, Καλαμπαλίκη Βασιλική, Καρβέλα Ελένη, Κατσιμάρδος Γιώργος, Μπαρδάκης Γεώργιος, Νικολοπούλου Σταματία, Ντέλη Αφροδίτη, Τζίκα Ράισα Αναστασία, Τσούκας Νικόλας

Υπεύθυνος: Δημήτριος Κοντοδήμος, Φιλολόγος

Συνεργάτης: Αθανάσιος Σαρδέλης, Διευθυντής του ΓΕ.Λ. Παραβόλας

Δεν έχουμε φτάσει ως το τέλος

Τα ηλιοβασιλέματα
κρατάνε περισσότερο τον Αύγουστο
Παρατηρητήριο της σκέψης τα βουνά μας
βάρκα στη λίμνη οι πόθοι μας
γιοφύρι αφιδωτό κάθε ματιά μας

Και συναντιόμαστε ξανά
Ελλάδα μάνα
εκεί στην κορυφή
με τον σταυρό τον ξύλινο
Εκεί όπου ο ποιητής
αγναντεύει τη θέα από ψηλά
γράφει στον χρόνο
και υμνεί τις παπαρούνες του βυθού

Δεν έχουμε ακόμα φτάσει ως το τέλος
Από αύριο
τα σφάλματά μας θενά γίνουν δύναμη και ζωή
Οι θάλασσές μας, τα λαγκάδια μας
θα ημερέψουνε τον κόσμο
Εμείς, μάνα Ελλάδα μου
θα ξημερώνουμε παρέα τα ηλιοβασιλέματα!

Κειμενική Διάθλαση

Η λίμνη αλλάζει

Ο μικρός Γιάννης βρισκόταν στο μπαλκόνι του σπιτιού του. Έπαιζε αμέριμος, με τον στόχο του. Προσπαθούσε μανιωδώς να πετύχει το κέντρο του κύκλου με τα βέλη του.

Ξαφνικά η γαλήνη χαλάει από τον θόρυβο της μηχανής ενός αυτοκινήτου (τζιπ ήταν) που πάρκαραε μπροστά στο σπίτι του Γιάννη. Ένας καλοκαμωμένος κύριος κατέβηκε από το όχημα.

- Μικρέ, είναι οι γονείς σου εδώ;

Ο Γιάννης άφησε τα βέλη και γύρισε προς τον άνδρα.

- Είναι η μαμά μου. Ποιος είστε όμως;

- Μπορείς να την φωνάξεις; Λέγομαι Ιωάννου Δημήτρης.

Ο Γιάννης μπήκε στο σπίτι και βγήκε μετά από λίγο μαζί με τη μητέρα του.

- Καλησπέρα, είπε ο κ. Ιωάννου.

- Καλησπέρα. Ποιος είστε; Τι θα θέλατε;

- Λέγομαι Ιωάννου Δημήτρης. Είμαι εργολάβος και πρέπει να σας ενημερώσω ότι έχω αναλάβει την κατασκευή μιας μεγάλης ξενοδοχειακής μονάδας ακριβώς ανάμεσα στη λίμνη και στο σπίτι σας. Σε λίγες μέρες ξεκινάμε τις εργασίες, οι οποίες θα διαρκέσουν αρκετό καιρό. Θα μεταφέρουμε εδώ υλικά, μηχανήματα και ό,τι χρειάζεται για την κατασκευή του συγκροτήματος. Εσείς θα πρέπει μέσα στις επόμενες μέρες να χαλάσετε τις προχειροκατασκευές που έχετε γύρω από το σπίτι, όπως τον κήπο σας, το κοτέτσι σας, γιατί εμποδίζουν το πέρασμα των υλικών μας. Μάλιστα όπως διαπιστώσαμε στα σχέδια του σπιτιού σας, έχετε επεκταθεί κι εκτός ορίων του σχεδίου σε συγκεκριμένα σημεία.

Η μητέρα άκουγε με απόλυτη προσοχή, αλλά ήταν φανερά αναστατωμένη. Κουβέντα δεν έλεγε.

- Μαμά, τι λέει ο κύριος; Δεν καταλαβαίνω, είπε ο Γιάννης. Δε θα μπορώ να παίζω πια μπροστά στη λίμνη; Δε θα μπορώ να βλέπω τη θεά της λίμνης, τις πάπιες και τις βάρκες; Τώρα μπροστά μας θα έχουμε ξενοδοχεία, ανθρώπους ξένους, αυτοκίνητα και θόρυβο. Όχι δε μπορεί να γίνει αυτό. Εδώ είναι το σπίτι μας, ο τόπος μας, το πέρασμά μας για τη λίμνη. Δεν μπορεί να είναι αλήθεια.

Ο ξένος κύριος πλησίασε και έδωσε στη μητέρα ένα χαρτί.

- Μπορείτε να διαβάσετε και επίσημα τι πρόκειται να γίνει εδώ και να προβείτε έγκαιρα στις απαραίτητες ενέργειες.

- Δεν υπάρχει περίπτωση. Δεν πρόκειται να σας επιτρέψουμε να στήσετε το οχυρό σας μπροστά στη λίμνη. Θα κάναμε οτιδήποτε χρειαστεί, για να εμποδίσουμε την περιχαράκωση του τόπου. Η επιδρομή του κέρδους σταματάει εδώ. Ήρθατε ως εχθροί! Τρομάζω για το μέλλον. Για το μέλλον του παιδιού μου. Ένας οργισμένος αγώνας θα ξεκινήσει.

Ο απρόσμενος επισκέπτης χαμογέλασε περιφρονητικά, μπήκε στο τζιπ του, πάτησε γκάζι κι έφυγε. Η μητέρα αγκάλιασε σφιχτά τον μικρό Γιάννη και βούρκωσε. Κοίταξε μια τον απέραντο γαλανό ουρανό και μια την ακύμαντη λίμνη. Μια πληγή άνοιξε κι ο καημός είχε χτίσει πέτρινο γεφύρι πια.

Γυμνάσιο Αγίου Κωνσταντίνου, Αργίριο

Κατάθεση Ψυχής

Σκέψεις πηγαίες, αφιασίδωτες, μια μορφή αυτόματης γραφής, της γραφής του ονείρου σε πεζό λόγο, όπως αποκαλύφθηκαν αυθόρμητα κατά τη λειτουργία του ΒΠΕ

Μπαίνοντας στο σχολείο που μας φιλοξένησε με κυρίευσε το άγχος. Σιγά-σιγά έγινε δύναμη και η δύναμη αυτοπεποίθηση. Τώρα, μπορώ να εκφράσω τα συναισθήματά μου, μπορώ να ανακαλύψω τον εαυτό μου και τους άλλους σε αυτόν εδώ τον χώρο.

Ένα όμορφο τοπίο, μια θάλασσα και εσύ η γαλήνη. Ερχομοί, αποχαιρετισμοί, λυγμοί και όνειρα, στόχοι και ελπίδες. Η ζωή που έρχεται και φεύγει. Λύπες και χαρές δίπλα-δίπλα.

Κλείνω τα μάτια μου, με πνίγει η μοναξιά. Βυθίστηκα. Σκάω και ένα χαμόγελο. Είδα τα μάτια σου, τα γνώρισα. Σε ερωτεύτηκα. Αταξίδευτα όνειρα, ανταύγειες στη λίμνη των ματιών σου, εκεί με οδηγούν οι πρωτόπλαστες αισθήσεις. Μοιάζουνε όλα μουσική, ήχοι που μπλέκονται στις μυρωδιές της δρόσινης αύρας σου, της φωτεινής.

Ποίηση. Ένα καταφύγιο, ένα μέρος όπου μπορεί κανείς να ταξιδέψει και να ανακαλύψει τον κόσμο του. Είναι το γέλιο το ανώδυνο. Είναι η αντανάκλαση του υποσυνείδητου.

Οργισμένος αγώνας, βάρκα στη λίμνη οι πόθοι μας. Οι αδικοχαμένοι νεκροί ξαναζωντάνεψαν. Για σένα μίλησε ο λαός, ο Σολωμός, ο Ελύτης, ο Κοσμάς ο Αιτωλός. Κύπρος, Βραχώρι, Παραβόλα. Εισβολή, επιδρομή στον χώρο και τον χρόνο, ένας μεγάλος ξύλινος σταυρός.

Ξύπνησα μάνα μες το βράδυ, άναψα ένα καντήλι και άρχισα να σου γράφω. Γλυκιά μου μάνα, δεν ωφελεί πια να γκρινιάζουμε. Μιλάνε τα ποτάμια, τα λαγκάδια κι οι θάλασσες μας. Έχεις πάντα, έναν τρόπο φωτεινό να με αγκαλιάζεις, μάνα!

Τα λαγκάδια μας θα ημερέψουνε τον κόσμο

7^ο Γυμνάσιο Γλυφάδας

Συμμετείχαν οι μαθητές/τριες: Κοτσομύτη Κωνσταντίνα Α' Τάξη,
Γιαννακόπουλος Θωμάς, Δεδεγκίκα Χαριτίνη, Καλαμίδα Ελένη, Καπώνη Κωνσταντίνα,
Κάρλος Γεώργιος, Μπότσι Κριστιάνα, Οικονόμου Ιωάννα, Πανταζόπουλος Νικόλαος,
Σταματίου Θεοδοσία Ζαφειρία, Τζαχάνης Βασίλειος, Φασόλης Εμμανουήλ,
Χρόνας Γεώργιος Β' Τάξη

Υπεύθυνες: Ειρήνη Ατσαλάκη, Ελένη Κυργώτα, Θεοδώρα Τσουκαλά, Εκπαιδευτικοί

Συνεργάτιδα: Όλγα Δοξοπούλου, Διευθύντρια του 7^{ου} Γυμνασίου Γλυφάδας

Πόσοι και πόσοι χάθηκαν για ένα λάθος

Σε μια γωνιά της άμμου
στη σκιά του Ποσειδώνα
στεκόταν μόνος και περίμενε
Ήτανε μάνα, πατέρας και αδελφός μαζί
Είχε υποχρέωση να περιμένει
Πολλά ήταν τα χρόνια
ο στεναγμός βαρύς
βαριά τα δάκρυά του
Η αναμονή ήτανε απειλή
και τα μαντάτα μαχαιριά βαθιά
Πόσοι και πόσοι χάθηκαν για ένα λάθος
Πόσοι και πόσοι έχουν αγνοηθεί
και πόσοι άλλοι έχουν ξεχαστεί
Στέγνωσαν τα πηγάδια
Οι ψυχές μας στέγνωσαν
Ό,τι απέμεινε, έγινε γλυφό
Γλυφάδα, Αυλώνα
Σούνιο, Σπαθαρικό και Κάβο Γκρέκο
Διψάμε για ζωή
Διψάμε για αλήθειες
για δρόμους καθαρούς
για κάτασπρα πανιά διψάμε
Ένα ταξίδι ο Ελληνισμός
Ένα ταξίδι στο Αιγαίο
και στη Μεσόγειο η ζωή μας!

Κατάθεση Ψυχής

Σκέψεις πηγαίες, αφιασιδωτες, μια μορφή αυτόματης γραφής, της γραφής του ονείρου σε πεζό λόγο, όπως αποκαλύφθηκαν αυθόρμητα κατά τη λειτουργία του ΒΠΕ

Παιδάκια ξένοιαστα παίζουν ένα απόγευμα καλοκαιριού, ανυποψίαστα για το τι έχει χαράξει η μοίρα τους για αυτά.

Ταξιδεύω σε ένα λιβάδι μαζί με τον φίλο μου τον λαγό στα ποτάμια και στις λίμνες, σε πύλες μεγάλες, εκεί που το αύριο γίνεται χθες.

Βλέποντας τι γίνεται στην κοινωνία προσεύχομαι στην Παναγία να κάνω περήφανη τη μάνα μου στα εικοσιτρία.

Ένα δύσκολο μονοπάτι η ζωή μας, πρέπει να την περάσεις με αληθινούς ανθρώπους, με θετικούς.

Δεν έλεγε να συμφωνήσει η θάλασσα μαζί του. Αυτός περίμενε. Πόσοι και πόσοι χάθηκαν για ένα λάθος; Πόσοι και πόσοι πήρανε στραβά τον δρόμο; Δεν είχαν σεβαστεί τη μνήμη της.

Τρόδος και Υμηττός, βουνά περήφανα, βουνά που στέκονται χρόνια τώρα, που ταξιδεύουν μαζί με τους ανθρώπους, και παρακολουθούν τους στεναγμούς τους.

Μια βόλτα στη θάλασσα της Γλυφάδας και της Αμμοχώστου, σε δρομάκια πλακόστρωτα δίπλα στο κύμα, μπροστά στο ηλιοβασίλεμα. Το νερό είναι γλυφό, η θάλασσα αναστατωμένη. Στην άκρη ο βράχος και οι υποσχέσεις του.

Το ξέρω ότι ο θάνατος σε φοβίζει. Γιατί ανησυχείς; Κανένας δεν τον κέρδισε. Το θέμα είναι να κερδίσεις τη ζωή.

Εικαστικές Δημιουργίες

Διψάμε για ζωή, για κάτασπρα πανιά διψάμε

